

**Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного
мистецтва**

Кафедра архітектури та збереження Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан

Фодчук І.М.

“ 28 ” серпня 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

Історія архітектури та містобудування

Обов’язкова

Освітньо-професійна програма Архітектура і містобудування

Спеціальність 191 Архітектура і містобудування

Галузь знань 19 Архітектура та будівництво

Рівень вищої освіти перший бакалаврський

Мова навчання українська, англійська

Чернівці, 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія архітектури і містобудування» складена для здобувачів вищої освіти які навчаються за першим бакалаврським рівнем відповідно до освітньо-професійної програми Архітектура і містобудування, затверджена Вченою радою ЧНУ, протокол №12 від 02.09.2024 р.

Розробники: Баланюк Юліана Сергіївна, доцент кафедри архітектури і збереження об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

Викладачі: Баланюк Юліана Сергіївна, доцент кафедри архітектури і збереження об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

Погоджено з гарантом ОП і затверджено на засіданні кафедри містобудування і урбаністики.

Протокол № 1 від 26 серпня 2024 року

Завідувача кафедри _____ Хілько І.О.

Схвалено методичною радою факультету АБДПМ

Протокол № 1 від 28 серпня 2024 року

Голова методичної ради факультету АБДПМ _____ Новак Є.В.

=====

Метою дисципліни «Історія архітектури і містобудування» є вивчення основних етапів розвитку архітектури народів світу відповідно до зміни суспільно-економічних формацій, а також навчання студентів розумінню закономірностей розвитку функції і форми, соціальної ролі архітектури як засобів матеріальної і духовної організації життя суспільства.

Завданнями дисципліни є: навчити здобувачів вищої освіти розуміти вплив соціально-політичної і ідеологічної ситуації, що панує в певній економічній формації на розвиток мистецтва і архітектури; надати здобувачам вищої освіти відомостей про розвиток будівельної техніки і конструктивних рішень, а також особливостей архітектурно-планувальних і містобудівних прийомів основних архітектурних пам'яток та їх комплексів, поселень, міст; опанування здобувачами вищої освіти професійної термінології.

У підсумку вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен **знати**: особливості архітектурно-планувальних і містобудівних прийомів основних архітектурних пам'яток та їх комплексів, поселень, міст; професійну термінологію, методи ідентифікації історичних об'єктів мистецтва, архітектури та містобудування; можливості використовувати знання з історії архітектури та містобудування в практиці архітектурно-містобудівного проектування, а також – ідентифікації проблем та обґрунтування проєктних рішень при реконструктивних, реноваційних та реставраційних роботах;

вміти: професійно орієнтуватися в історії мистецтва, забудові історичних міст і селищ; застосовувати основні категорії, терміни, конкретні факти, поняття й принципи розвитку світової історії архітектури та містобудування; розпізнавати періоди розвитку, стилі епох, вміти узагальнювати особливості процесу історичного розвитку архітектурних концепцій; складати термінологічні словники щодо дослідницьких та проєктних тем в галузі історії архітектури, та містобудування; аналізувати історичні об'єкти архітектури та містобудування та проводити історико-архітектурну та мистецтвознавчу атрибуцію творів архітектури та мистецтва; складати повні та системні описи творів архітектури та образотворчого мистецтва; розрізнявати найбільш відомі твори майстрів мистецтв і їхніх авторів; застосовувати історичний досвід для формування стратегій щодо об'єктів історико-культурної спадщини й оцінки якості проєктних рішень.

Результати навчання

Навчальна дисципліна «Історія архітектури і містобудування» спрямована на забезпечення засвоєння таких **загальних і спеціальних компетентностей**:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері містобудування та архітектури, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, на основі застосування сучасних архітектурних теорій та методів, засобів суміжних наук.

ЗК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК02. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК07. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, їх місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК01. Усвідомлення соціально-економічних і культурних аспектів архітектури та містобудування.

СК03. Усвідомлення особливостей розвитку історичних і сучасних стилів в архітектурі, містобудуванні, мистецтві та дизайні України та зарубіжних країн.

СК05. Здатність до аналізу і оцінювання природнокліматичних, екологічних, інженерно-технічних, соціальнодемографічних і архітектурно-містобудівних умов архітектурного проектування.

СК06. Здатність до виконання технічних і художніх зображень для використання в архітектурно-містобудівному, архітектурно-дизайнерському і ландшафтному проектуванні.

СК07. Усвідомлення основних законів і принципів архітектурно-містобудівної композиції, формування художнього образу і стилю в процесі проектування будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів.

СК08. Усвідомлення теоретико-методологічних основ архітектурного проектування будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів.

СК16. Усвідомлення загальних теоретичних, методичних і творчих засад архітектурного проектування.

У результаті засвоєння змісту навчальної дисципліни студент має набути таких *програмних результатів навчання*:

ПР02. Знати основні засади та принципи архітектурно-містобудівної діяльності.

ПР03. Застосовувати теорії та методи фізико-математичних, природничих, технічних та гуманітарних наук для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.

ПР04. Оцінювати фактори і вимоги, що визначають передумови архітектурно-містобудівного проектування.

ПР05. Застосовувати основні теорії проектування, реконструкції та реставрації архітектурно-містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів, сучасні методи і технології, міжнародний і вітчизняний досвід для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.

ПР06. Збирати, аналізувати й оцінювати інформацію з різних джерел, необхідну для прийняття обґрунтованих проєктних архітектурно-містобудівних рішень.

ПР09. Розробляти проєкти, здійснювати передпроєктний аналіз у процесі архітектурно-містобудівного проєктування з урахуванням цілей, ресурсних обмежень, соціальних, етичних та законодавчих аспектів.

ПР12. Застосовувати сучасні теоретико-методологічні та типологічні підходи до вирішення проблем формування та розвитку архітектурно-містобудівного та ландшафтного середовища.

ПР16. Розуміти соціально-економічні, екологічні, етичні й естетичні наслідки пропонованих рішень у сфері містобудування та архітектури.

ПР19. Організовувати презентації та обговорення проєктів архітектурно-містобудівного і ландшафтного середовища.

Опис змісту робочої програми навчальної дисципліни Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1-2	2-3	6	180	60	-	30	-	90	-	іспит

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	сем	п	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Теми занять	Змістовий модуль 1.					
Тема 1. Зміст предмету. Архітектура перших цивілізацій.	9	3	-	-	-	6
Тема 2. Архітектура Месопотамії (Шумер, Аккад, Вавилон)	9	3	-	-	-	6
Тема 3. Архітектура Давнього Єгипту (ІУ тис. р. до н.е.)	9	3	3	-	-	3

Тема 4. Архітектура Персії (І тис. до н.е. – V ст. до н.е.)	9	3	-	-	-	6
Тема 5. Антична архітектура Середземномор'я: архітектура Егейського світу (III тис. до н.е. – XII ст. до н.е.)	9	-	3	-	-	6
Разом за ЗМ1	45	12	6	-	-	27
Теми занять	Змістовий модуль 2.					
Тема 6. Архітектура Давньої Греції.	9	3	-	-	-	6
Тема 7. Архітектура Давнього Риму.	12	6	3	-	-	3
Тема 8. Архітектура країн Південно-Східної Азії (Китай, Японія, Індія), Центральної та Південної Америки.	9	3	3	-	-	3
Тема 9. Архітектура Візантії.	15	6	3	-	-	6
Разом за ЗМ 2	45	18	9	-	-	18
Разом за ЗМ 1-2	90	30	15	-	-	45
Теми занять	Змістовий модуль 3.					
Тема 10. Архітектура Арабського Халіфату, Туреччини, Ірану, Середньої Азії.	9	3	3	-	-	3
Тема 11. Дороманська та романська архітектура Європи VI – XII ст.	9	3	-	-	-	6
Тема 12. Готична архітектура країн Західної Європи XII-XV ст.	9	3	-	-	-	6
Тема 13. Архітектура періоду Відродження – XV-XVI ст.	9	3	-	-	-	6
Тема 14. Архітектура бароко, класицизму в країнах Європи XVII-XVIII ст.	9	3	2	-	-	4
Разом за ЗМ 3	45	15	5	-	-	25
Теми занять	Змістовий модуль 4.					

Тема 15. Архітектура неокласицизму країн Західної, Північної та Центральної Європи XVIII-поч. XIXст.	9	3	3	-	-	3
Тема 16. Архітектура країн Західної Європи епохи еклектики та модерну XIXст.-поч. XXст.	9	3	3	-	-	3
Тема 17. Світова архітектура епохи модернізму.	9	3	2	-	-	4
Тема 18. Архітектура Західної Європи і США сер. XX- поч.XXIст.	9	3	-	-	-	6
Тема 19. Нові стилістичні течії та напрямки в сучасній архітектурі.	9	3	2	-	-	4
Разом за ЗМ	45	15	10	-	-	20
Разом за ЗМ 3-4	90	30	15	-	-	45
Усього годин	180	60	30	-	-	90

Тематика семінарських занять з переліком питань

№ теми	Назва теми (завдання)
1	Архітектура Давнього Єгипту
2	Антична архітектура Середземномор'я: архітектура Егейського світу
3	Архітектура Давнього Риму.
4	Архітектура країн Південно-Східної Азії (Китай, Японія, Індія), Центральної та Південної Америки.
5	Ранньохристиянська архітектура.
6	Архітектура Арабського Халіфату, Туреччини, Ірану, Середньої Азії.
7	Архітектура бароко, класицизму в країнах Європи XVII-XVIII ст.
8	Архітектура неокласицизму країн Західної, Північної та Центральної Європи XVIII-поч. XIXст.
9	Архітектура країн Західної Європи епохи еклектики та модерну XIXст.-поч. XXст.

10	Світова архітектура епохи модернізму.
11	Нові стилістичні течії та напрямки в сучасній архітектурі.

Ціна виконаного семінарського завдання складає 5 балів. Студент має змогу отримати оцінку «відмінно», якщо робота виконана без суттєвих помилок, в роботі присутнє обґрунтування прийнятих рішень та посилання на нормативну літературу. «Добре» - якщо робота / задача виконана на середньому рівні, присутні незначні помилки, але загалом прийняте рішення задовольняє умову задачі. «Задовільно» - якщо студент розуміє поставлену задачу, але виконав завдання на низькому рівні (не розуміє основні терміни / не виконав завдання або допустив значних помилок).

Якість виконання семінарських завдань дає змогу оцінити самостійну пошукову роботу студента, опрацювання додаткових джерел навчально-методичні та нормативної літератури.

Завдання для самостійної роботи студентів

№	Теми для самостійної роботи	Вид роботи
1	Архітектура перших цивілізацій.	Опрацювання літературних джерел.
2	Архітектура Месопотамії	Законспектуйте. Зазначте основні історичні періоди.
3	Архітектура Давнього Єгипту	Опрацювання літературних джерел.
4	Архітектура Персії	Опрацювання літературних джерел, зробити презентацію.
5	Антична архітектура Єгейського світу	Розробити відеопрезентацію.
6	Архітектура Давньої Греції.	Законспектувати. Розробити презентації до теми.
7	Архітектура Давнього Риму.	Законспектувати. Розробити презентації до теми.
8	Архітектура країн Південно-Східної Азії, Центральної та Південної Америки.	Законспектувати. Розробити презентації до теми.
9	Архітектура Візантії.	Законспектувати. Розробити презентації до теми.
10	Архітектура Арабського Халіфату	Законспектувати. Розробити презентації до теми.
11	Романська архітектура	Розробити презентації до теми.
12	Готична архітектура	Розробити презентації до теми.
13	Архітектура періоду Відродження	Розробити презентації до теми.
14	Архітектура бароко та класицизму	Розробити презентації до теми.
15	Архітектура неокласицизму	Розробити презентації до теми.
16	Архітектура епохи еклектики та модерну	Розробити відеопрезентацію.
17	Світова архітектура епохи модернізму.	Опрацювання літературних джерел.

18	Архітектура кін.ХХст.	Розробити презентації до теми.
19	Нові стилістичні напрямки в архітектурі	Опрацювання літературних джерел.

Оцінювання самостійної роботи студентів проводяться також проведенням тестування в системі електронного навчання Мудл. З переліком тестових завдань можна ознайомитись в системі електронного навчання Мудл або безпосередньо у викладача.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Перелік завдань передбачених на самостійне опрацювання відповідно до кожної теми змістового модуля враховується в системі оцінювання поточного контролю. Виконання самостійної роботи оцінюється в 2 (два) бали.

Максимальна кількість балів за проходження тестування до кожної теми змістовного модуля 5 балів.

Методи навчання

До методів вичення дисципліни «Історія архітектури і містобудування» належать: лекції, ілюстративні пояснення з допомогою ком'ютерної техніки, доповіді та виконання комплексу завдань для самостійної роботи студентів.

На лекції здійснюється послідовний і систематизований виклад кожної теми навчальної дисципліни та демонструванням на проекторі ілюстрацій для наочного сприйняття та засвоєння навчального матеріалу. Лекція органічно поєднується з іншими видами навчальних занять (зокрема з дисципліною «Архітектурне проектування», «Історія мистецтв») слугує підґрунтям для поглиблення і систематизації знань, які набуваються студентами у процесі аудиторної і позааудиторної навчальної роботи.

На практичному занятті здійснюється демонстрація студентами презентацій з усною доповіддю. При цьому формуються вміння і навички практичного застосування теоретичного матеріалу шляхом індивідуального виконання студентом відповідно сформульованих завдань.

Система контролю та оцінювання

До системи контролю під час оцінювання студентів застосовуються наступні методи контролю: усного контролю, письмового/графічного контролю, тестового контролю, самоконтролю. Усний контроль проводиться шляхом опитування на занятті (питання-відповідь). Письмовий контроль здійснюється шляхом виконання письмового завдання або тестування. Для самоконтролю студентам наведено перелік питань, що відповідають змісту лекційного заняття.

Система контролю з навчальної дисципліни «Історія архітектури і містобудування» складається з таких форм контролю: поточний, модульний, підсумковий.

Поточний і модульний контроль навчальної роботи студентів передбачає рейтингове оцінювання знань, умінь і навичок студентів за окремими

змістовими модулями та їх елементами. Оцінювання знань студентів відбувається на практичних заняттях, модульних контрольних роботах, заліку.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів за результатами поточного контролю.

Навчальні досягнення студентів оцінюються відповідно до повноти і чіткості відповідей на кожному етапі контролю.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)													Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2						40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13		
4	5	5	4	5	5	4	5	4	4	5	5	5		

T1, T2 ... T13 – теми змістових модулів.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни Актуальні питання організації охорони та збереження матеріальної культурної спадщини на міжнародному рівні на підсумковому контролі.

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи ЄКТС.

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

Підсумкова оцінка, як показник результатів вивчення навчальної дисципліни, складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання – **60 балів** та підсумкового модуль -контролю (залік) – **40 балів**, за **100-бальною** університетською шкалою.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно)

		з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання
--	--	--

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Охарактеризуйте архітектуру ранньокласових суспільств.
2. Дайте визначення та охарактеризуйте терміни: дольмени, кромлехи, аліньмани.
3. Ранні печерні та відкриті поселення з кам'яних (сирцевих) будинків. Причини переходу від округлої форми будівель до прямокутної.
4. Охарактеризуйте основні архітектурні надбання Хетського царства.
5. Охарактеризуйте процеси формотворення у Месопотамії: від храму на платформі до зіккурата – високі східчасті башти.
6. Основні характеристики містобудування древнього світу на прикладі м. Урі та м.Вавилон.
7. Конструктивні та художні прийоми асиро-вавилонської архітектури.
8. Основна характеристика давньоєгипетських будівель. Перехід від мастаби до піраміди.
9. Еволюція пірамід у Др. Єгипті.
10. Охарактеризуйте конструктивні рішення перших наземних храмів у Др. Єгипті.
11. Архітектурні ансамблі Др. Єгипту Нового Царства.
12. Значення архітектури Давнього Єгипту для розвитку всесвітньої архітектури: просторова композиція, прийоми будівництва, тектоніка.
13. Вплив традицій кочової культури персів на архітектуру Персеполя.
14. Розвиток купольних конструкцій і склепінь із цегли при будівництві палацових будинків в Давньому Ірані.
15. Охарактеризуйте термін «пасаргади».
16. Містобудування: Крит, Троя. Мікенська культура.
17. Основна характеристика архітектури Др. Греції.
18. Давньогрецький ордер.
19. Тектоніка та антропоморфність давньогрецьких храмів.
20. Охарактеризуйте давньогрецькі типи храмів.
21. Розкрийте поняття: гіпостиль, перестиль.
22. Містобудування у Др.Греції. Поліси. Акрополь.
23. Основні інженерні та архітектурні надбання Др.Риму.
24. Порівняльна характеристика римського та грецького храмів.
25. Охарактеризуйте етапи удосконалення арки та склепінь у Др.Римі.
26. Архітектура Римської імперії.
27. Охарактеризуйте основні типи споруд у Давній Індії.
28. Багатоповерхова архітектура Китаю та Японії.
29. Особливості китайського ордеру.
30. Садово-паркова архітектура Сходу.
31. Коротка характеристика міст-держав (Тікаль, Теотіхуакан, Теночтітлан), культових ансамблів і храмів майя, тольтеків, ацтеків (ансамблі скельних святилищ у Маліналко Храм Кецалькоатля у Теотіхуакані), інків.

32. Вплив Візантійської архітектури на розвиток будівництва у Європі.
33. Купольні та хрестово-купольні храми.
34. Загальна характеристика ранньохристиянської архітектури.
35. Архітектурні особливості Собору св.Софії у Константинополі.
36. Фортифікаційні споруди м. Константинополь.
37. Розвиток візантійського досвіду будівництва купольних споруджень.
38. Вироблення архітектурних типів культових споруд в Арабському Халіфаті: мечетей, медресе, мавзолеїв, мінаретів.
39. Планування міст Середньої Азії.
40. Загальна характеристика архітектури епохи Каролінгів.
41. Загальна характеристика архітектури Оттонівського періоду.
42. Основні складові ранньороманського храму.
43. Еволюція архітектури: від дороманської до романської.
44. Міста раннього середньовіччя.
45. Загальна характеристика готичної архітектури.
46. Стильові особливості готичної архітектури Франції, Німеччини та Англії.
47. Іспанська готика, її близькість традиціям мавританської архітектури.

Зарахування результатів неформальної освіти

Відповідно до «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №16 від 25 листопада 2024 року) (<https://www.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>) у процесі вивчення дисципліни здобувачу освіти може бути зараховано до 25% балів, отриманих за результатами неформальної та/або інформальної освіти з проблем, що відповідають тематиці курсу.

Форми інформальної освіти під час вивчення дисципліни «Історія архітектури і містобудування»: проведення екскурсій, одноразові лекції, відеоуроки, медіа-консультації, спілкування з колегами, читання спеціалізованих журналів, телебачення, відео, незаплановані випадкові бесіди.

Рекомендована література

1. Коптєва Г. Л. Конспект лекцій з курсу «Історія мистецтв, архітектури та містобудування»: середини XIX – початку XX ст. (для студентів 4 курсу денної форми навчання напряму підготовки 6.060102 – «Архітектура» спеціальності – «Містобудування») / Г. Л. Коптєва; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2012 – 157 с.
2. Єрошкіна О.О. Епоха класицизму. Архітектура, містобудування, мистецтво Франції, Англії, Німеччини, Італії, України і Росії XVIII ст. Конспект лекцій для студентів 3 курсу, VI семестр – Харків: ХНАМГ, 2008.
3. Криворучко О.Ю. Сучасна архітектура: Термінологічний словник. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2008. – 136 с.
4. Історія української архітектури (Ю.С.Асєєв, В.В.Вечерський, О.М.Годованюк та ін.) За ред. В.І.Тимофієнка. - К.: Техніка, 2003.- 471с.

5. Стародубцева Л.В. Архітектура постмодернізму: Історія. Теорія. Практика: Посіб. для студентів архіт. спец. вищ. навч. закл. – К.: Спалах, 1998. – 208 с.
6. Torabi Z. Effective Factors in Shaping the Identity of Architecture / Z. Torabi, S. Brahman.// Middle-East Journal of Scientific Research. – 2013. – №15. – P. 106– 113.
7. Bradley C. Stimulus-Response Behaviorism: Modernism's Ideological Unconscious [Електронний ресурс] / Clissold Bradley // Modernist Studies Association (MSA 8) Conference in Tulsa. – 2006. – Режим доступу: <http://www.utulsa.edu/jjq/msa8/files/MSA8%20Program.pdf>
8. A Pattern Language: Towns, Buildings, Construction (Center for Environmental Structure) / [C. Alexander, S. Ishikawa, M. Silvestein та ін.]. – Oxford: Oxford University Press, 1977. – 1171 p.
9. Norberg-Schulz C. Intentions in Architecture / Christian Norberg-Schulz. – Cambridge: MIT Press, 1968. – 296 p. 47. Norberg-Schulz C. Genius Loci: Towards a Phenomenology of Architecture / Chr. Norberg-Schulz. - New York: Rizzoli, 1979. – 216 p.
10. Ruskin, J. Selected Writings / J. Ruskin; [edited by Dinah Birch]. – Oxford: Oxford University Press, 2009. – 368 p. – (Oxford World's Classics).

Покликання на інформаційні ресурси в інтернеті, відео-лекції, інше методичне електронне забезпечення:

1. Баланюк Ю.С. Історія архітектури і містобудування: метод. рек. до семінарських занять / укл.: Ю. С. Баланюк. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 28 с. <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6656>
2. Баланюк Ю.С. Історія архітектури і містобудування: тексти лекцій / роз.: Ю. С. Баланюк. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 119 с. <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7008>

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/f5eleobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf

WORKING PROGRAM

Mandatory discipline

History of Architecture and Urban Planning

Type of Course: Mandatory

Educational and Professional Program: Architecture and Urban Planning

Specialty: 191 Architecture and Urban Planning

Field of Knowledge: 19 Architecture and Construction

Level of Higher Education: First (Bachelor's)

Language of Instruction: Ukrainian, English

The goal of the discipline "History of Architecture and Urban Planning" is to study the key stages in the development of architecture across the world in line with changes in socio-economic formations, as well as to teach students to understand the patterns of the development of function and form, and the social role of architecture as a means of material and spiritual organization of society. The objectives of the discipline are:

- To teach higher education students to understand the influence of social-political and ideological situations prevailing in a given economic formation on the development of art and architecture.
- To provide students with knowledge about the evolution of construction techniques, structural solutions, and the architectural-planning and urban approaches of major architectural monuments, complexes, settlements, and cities.
- To enable students to master professional terminology.

As a result of studying this academic discipline, students should:

Know:

- The architectural-planning and urban approaches of major architectural monuments, complexes, settlements, and cities.
- Professional terminology, methods of identifying historical objects of art, architecture, and urban planning.
- How to use knowledge of the history of architecture and urban planning in architectural and urban design practices, as well as in identifying problems and substantiating project decisions in reconstruction, renovation, and restoration works.

Be able to:

- Professionally navigate the history of art, the planning of historical cities, and towns.
- Apply basic categories, terms, specific facts, concepts, and principles of the development of global architectural and urban history.
- Recognize development periods, styles of epochs, and generalize the unique aspects of the historical development of architectural concepts.
- Create terminological glossaries for research and design topics in the field of architecture and urban planning history.
- Analyze historical objects of architecture and urban planning and conduct historical-architectural and art-historical attribution of works of architecture and art.
- Create detailed and systematic descriptions of works of architecture and fine art.
- Distinguish the most renowned works of art and their authors.
- Apply historical experience to develop strategies for historic and cultural heritage objects and assess the quality of project decisions.

Learning Outcomes

The "History of Architecture and Urban Planning" discipline is aimed at ensuring the acquisition of the following general and specialized competencies:

General Competencies (GC):

GC01: Knowledge and understanding of the field and professional activity.

GC02: Ability to identify, pose, and solve problems.

GC06: Ability to act based on ethical considerations.

GC07: Ability to make informed decisions.

GC10: Ability to preserve and enhance moral, cultural, and scientific values and achievements based on understanding history and the patterns of subject area development, including their role in societal, technical, and technological evolution.

Specialized Competencies:

SC01: Understanding the socio-economic and cultural aspects of architecture and urban planning.

SC03: Awareness of the evolution of historical and contemporary styles in architecture, urban planning, art, and design in Ukraine and abroad.

SC05: Ability to analyze and assess natural, climatic, ecological, engineering-technical, socio-demographic, and architectural-urban conditions of architectural design.

SC07: Understanding the main laws and principles of architectural-urban composition, artistic image creation, and style development in the process of designing buildings, structures, urban, architectural-environmental, and landscape objects.

SC08: Understanding the theoretical and methodological foundations of architectural design of buildings, structures, urban, architectural-environmental, and landscape objects.

Program Learning Outcomes (LO):

As a result of mastering the course content, students are expected to acquire the following program learning outcomes:

LO02: Know the fundamental principles and methods of architectural-urban activities.

LO03: Apply theories and methods from physics, mathematics, natural sciences, technical, and humanities disciplines to solve complex architectural and urban challenges.

LO04: Assess factors and requirements shaping the prerequisites for architectural-urban design.

LO05: Use core theories of design, reconstruction, and restoration of architectural-urban, architectural-environmental, and landscape objects, along with modern methods and technologies, for solving complex architectural and urban challenges.

LO12: Apply contemporary theoretical, methodological, and typological approaches to solving problems related to the formation and development of architectural-urban and landscape environments.

LO16: Understand the socio-economic, ecological, ethical, and aesthetic consequences of proposed solutions in the field of urban planning and architecture.

LO19: Organize presentations and discussions of projects related to architectural-urban and landscape environments.

Description of the Content of the Syllabus

General Information

Form of Study	Year	Semester	Кількість		Кількість годин						Type of Final Assessment
			credits	hours	lectures	practical	seminars	Laboratory work	Independent work	Individual task	
Full-time	1-2	2-3	6	180	60	-	30	-	90	-	Exam

Structure of the Course Content

Topics	Hours					
	Full day					
	total					
		lec	sem	p	In.t.	In.w.
1	2	3	4	5	6	7
Module 1.						

Topic 1: Content of the Subject. Architecture of the First Civilizations	9	3	-	-	-	6
Topic 2: Architecture of Mesopotamia (Sumer, Akkad, Babylon)	9	3	-	-	-	6
Topic 3: Architecture of Ancient Egypt (4th Millennium BCE)	9	3	3	-	-	3
Topic 4: Architecture of Persia (1st Millennium BCE – 5th Century BCE)	9	3	-	-	-	6
Topic 5: Ancient Architecture of the Mediterranean: Architecture of the Aegean World (3rd Millennium BCE – 12th Century BCE)	9	-	3	-	-	6
Total	45	12	6	-	-	27
	Module 2.					
Topic 6: Architecture of Ancient Greece	9	3	-	-	-	6
Topic 7: Architecture of Ancient Rome	12	6	3	-	-	3
Topic 8: Architecture of Southeast Asian Countries (China, Japan, India), Central and South America	9	3	3	-	-	3
Topic 9: Architecture of Byzantium	15	6	3	-	-	6
Total	45	18	9	-	-	18
Total M 1-2	90	30	15	-	-	45
	Module 3.					
Topic 10: Architecture of the Arab Caliphate, Turkey, Iran, and Central Asia	9	3	3	-	-	3
Topic 11: Pre-Romanesque and Romanesque Architecture of Europe (6th–12th Centuries)	9	3	-	-	-	6
Topic 12: Gothic Architecture of Western European Countries (12th–15th Centuries)	9	3	-	-	-	6

Topic 13: Renaissance Architecture (15th–16th Centuries)	9	3	-	-	-	6
Topic 14: Baroque and Classicism Architecture in European Countries (17th–18th Centuries)	9	3	2	-	-	4
Total	45	15	5	-	-	25
	Module 4.					
Topic 15: Neoclassical Architecture of Western, Northern, and Central Europe (18th – Early 19th Century)	9	3	3	-	-	3
Topic 16: Architecture of Western European Countries During the Era of Eclecticism and Art Nouveau (19th Century – Early 20th Century)	9	3	3	-	-	3
Topic 17: Global Architecture of the Modernist Era	9	3	2	-	-	4
Topic 18: Architecture of Western Europe and the USA (Mid-20th – Early 21st Century)	9	3	-	-	-	6
Topic 19: New Stylistic Trends and Directions in Contemporary Architecture	9	3	2	-	-	4
Total	45	15	10	-	-	20
Total M 3-4	90	30	15	-	-	45
	180	60	30	-	-	90

Topics for Seminar Classes with a List of Questions

№	Topics
1	Architecture of Ancient Egypt
2	Ancient Architecture of the Mediterranean: Architecture of the Aegean World
3	Architecture of Ancient Rome
4	Architecture of Southeast Asian Countries (China, Japan, India), Central and South America
5	Early Christian Architecture

6	Architecture of the Arab Caliphate, Turkey, Iran, and Central Asia
7	Baroque and Classicism Architecture in European Countries (17th–18th Centuries)
8	Neoclassical Architecture of Western, Northern, and Central Europe (18th – Early 19th Century)
9	Architecture of Western European Countries During the Era of Eclecticism and Art Nouveau (19th Century – Early 20th Century)
10	Global Architecture of the Modernist Era
11	New Stylistic Trends and Directions in Contemporary Architecture

The value of a completed seminar assignment is 5 points. A student can receive an "excellent" grade if the work is completed without significant errors, includes a justification of the decisions made, and references normative literature. A "good" grade is awarded if the work/task is completed at an average level, with minor errors present, but the overall solution satisfies the task's requirements. A "satisfactory" grade is given if the student understands the task but performs the assignment at a low level (fails to understand key terms, does not complete the task, or makes significant errors).

The quality of seminar assignments allows for the evaluation of the student's independent research, the use of additional sources of educational, methodological, and normative literature.

Assignments for Students' Independent Work

№	Topics	Type of work
1.	Architecture of the First Civilizations	Review of Literary Sources.
2.	Architecture of Mesopotamia	Take Notes. Highlight the Main Historical Periods.
3.	Architecture of Ancient Egypt	Take Notes. Make Presentations on the Topic.
4.	Architecture of Persia	Review of Literary Sources.
5.	Ancient Architecture of the Aegean World	Review of Literary Sources. Make presentation.
6.	Architecture of Ancient Greece	Make Presentations on the Topic.
7.	Architecture of Ancient Rome	Take Notes. Make Presentations on the Topic.

8.	Architecture of Southeast Asian Countries, Central and South America	Take Notes. Make Presentations on the Topic.
9.	Architecture of Byzantium	Take Notes. Make Presentations on the Topic.
10.	Architecture of the Arab Caliphate	Take Notes. Make Presentations on the Topic.
11.	Romanesque Architecture	Take Notes. Make Presentations on the Topic.
12.	Gothic Architecture	Review of Literary Sources. Make presentation.
13.	Renaissance Architecture	Take Notes. Make Presentations on the Topic.
14.	Baroque and Classicism Architecture	Take Notes. Make Presentations on the Topic.
15.	Neoclassical Architecture	Take Notes. Make Presentations on the Topic.
16.	Architecture of the Era of Eclecticism and Art Nouveau	Review of Literary Sources. Make presentation.
17.	Global Architecture of the Modernist Era	Take Notes. Make Presentations on the Topic.
18.	Architecture of the Late 20th Century	Take Notes. Make Presentations on the Topic.
19.	New Stylistic Directions in Architecture	Review of Literary Sources. Make presentation.

Assessment of Students' Independent Work is also conducted through testing in the Moodle e-learning system. The list of test questions can be accessed in the Moodle e-learning system or directly from the instructor.

Criteria for Evaluating Independent Work

Assignments for Independent Study included in the content modules are taken into account in the ongoing assessment system. Completing independent work is assessed with 2 points. The maximum score for completing a test for each topic of the content module is 5 points.

Teaching Methods

The methods of teaching the discipline "History of Architecture and Urban Planning" include: Lectures, Illustrative explanations with the use of computer technology, Practical tasks, Assignments for independent work.

Lectures provide a consistent and systematic presentation of each topic within the course. Visual illustrations are displayed using a projector to enhance perception and understanding of the material. Lectures are closely integrated with other types of academic activities and serve as a foundation for deepening and systematizing the knowledge acquired by students during classroom and extracurricular study.

Practical classes include student presentations with oral reports. These sessions develop skills for applying theoretical knowledge through individually assigned tasks.

Control and Evaluation System

The system of evaluation includes the following control methods: Oral control (e.g., Q&A during class), Written/graphical control (e.g., completing written tasks or tests), Testing, Self-assessment (students are provided with a list of questions corresponding to lecture content for self-checking).

Forms of Control

The evaluation system for the course "History of Architecture and Urban Planning" includes the following forms: Ongoing control, Module control, Final assessment.

Ongoing and module assessments are based on a rating system that evaluates students' knowledge, skills, and abilities across individual content modules and their components.

Students' knowledge is evaluated through practical classes, module control tests, and the final credit.

Criteria for Assessing Learning Achievements

Students' learning achievements are assessed based on the completeness and clarity of responses during each stage of evaluation. The criteria are as follows: Comprehensive understanding of the material, Accuracy and clarity in presenting answers, Practical application of theoretical knowledge in solving tasks.

List of Questions for Self-Assessment and Final Evaluation of Students' Learning Achievements

1. Characterize the architecture of early class societies.
2. Define and describe the terms: dolmens, cromlechs, alinmans.
3. Early cave and open settlements made of stone (raw) houses. Reasons for the transition from round to rectangular building forms.
4. Describe the main architectural achievements of the Hittite Kingdom.
5. Outline the processes of form-making in Mesopotamia: from temples on platforms to ziggurats—high stepped towers.
6. Key characteristics of ancient urban planning using the examples of Ur and Babylon.
7. Structural and artistic techniques of Assyro-Babylonian architecture.
8. Key characteristics of Ancient Egyptian buildings. Transition from mastabas to pyramids.
9. Evolution of pyramids in Ancient Egypt.
10. Describe the structural solutions of the first above-ground temples in Ancient Egypt.
11. Architectural ensembles of Ancient Egypt during the New Kingdom.
12. Significance of Ancient Egyptian architecture for the development of global architecture: spatial composition, construction techniques, tectonics.
13. Influence of Persian nomadic traditions on the architecture of Persepolis.
14. Development of domed and vaulted brick constructions in palace buildings of Ancient Iran.
15. Describe the term "Pasargadae."
16. Urban planning: Crete, Troy, Mycenaean culture.
17. Key characteristics of Ancient Greek architecture.

18. The Greek architectural orders.
19. Tectonics and anthropomorphism of Ancient Greek temples.
20. Describe the types of Ancient Greek temples.
21. Explain the concepts: hypostyle, peristyle.
22. Urban planning in Ancient Greece. Poleis and the Acropolis.
23. Major engineering and architectural achievements of Ancient Rome.
24. Comparative analysis of Roman and Greek temples.
25. Describe the stages of arch and vault improvement in Ancient Rome.
26. Architecture of the Roman Empire.
27. Describe the main building types of Ancient India.
28. Multi-story architecture in China and Japan.
29. Features of the Chinese architectural order.
30. Garden and park architecture of the East.
31. Brief description of city-states (Tikal, Teotihuacan, Tenochtitlan), religious complexes, and temples of the Maya, Toltecs, Aztecs (rock sanctuary ensembles in Malinalco, Temple of Quetzalcoatl in Teotihuacan), and the Inca.
32. The influence of Byzantine architecture on European construction.
33. Domed and cross-domed churches.
34. General characteristics of Early Christian architecture.
35. Architectural features of Hagia Sophia in Constantinople.
36. Fortification structures of Constantinople.
37. Development of Byzantine construction experience in domed buildings.
38. Development of architectural types of religious buildings in the Arab Caliphate: mosques, madrasas, mausoleums, minarets.
39. Urban planning in Central Asia.
40. General characteristics of Carolingian architecture.
41. General characteristics of Ottonian period architecture.
42. Main components of early Romanesque churches.
43. Evolution of architecture: from pre-Romanesque to Romanesque.
44. Cities of the early Middle Ages.
45. General characteristics of Gothic architecture.
46. Stylistic features of Gothic architecture in France, Germany, and England.
47. Spanish Gothic and its proximity to Moorish architectural traditions.